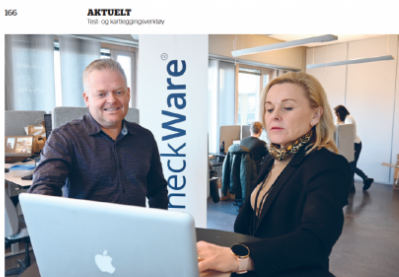

Testdistributør på ville veier

TEKNOLOGISERER Helseteknologiselskapet CheckWare vil støtte helseforbrukere i å rydde opp på testfeltet. Men de går ikke etter om hjelp til å utvikle nye testverktøy, men å hjelpe de som allerede har dem. Det er det som skal gjøres, understreker administrerende direktør Heidi Blengslis Aabel og kundedirektør Frode Næss, Foto: CheckWare

Rydder på testfeltet

Helseteknologiselskapet CheckWare har rettigheter til 1200 tester, men vil ikke ha ansvar for faglig kvalitets-sikring av dem. Lovisenberg sykehus har tatt jobben selv.

TEKST Øyvind Hestmark

- Vi KJENNER IGJEN beskrivelsen av utfordringene på testfeltet som Psykologtidsskriftet har omtalt. Det sier Heidi Blengslis Aabel til Psykologtidsskriftet. Hun er administrerende direktør i Helseteknologiselskapet CheckWare i Trondheim.

DYSTER RAPPORT FÅR FØLGER Probleemene i testfeltet er ikke nye. Fagfolk bekymrer seg spesielt over manglende kvalitetssikring av tester og uklare ansvarforhold.

Det ble avdekket i januarutgaven, på bakgrunn av en fersk undersøkelse og beskrivelser fra sentrale psykologer. I tillegg er Psykologtidsskriftets omtale av testfeltet har oppspennet på stortingsrett helseministeren ta grep. Og helseforbrukere skal nå gjennomgå testfeltet sammen med Helseberegnet.

FORRETNINGSIDÉEN CheckWare har siden oppstarten laget en programvare for å hente selvrapportert informasjon

viser fra pasientene, som bidrar i forbindelse med utredning, behandling og oppfølging av pasientene.

I tillegg til programvaren de har laget, leverer CheckWare samtidig å søe eierrettigheter til psykologiske tester, skjemmer og kartleggingsverktøy som blir brukt på psykisk helsefeltet, men også innenfor somatisk.

- Hvorfor ble testrettigheter interessante for dere?

- Når CheckWare skulle tilby de psykometriske testene gjennom programvaren, var det viktig å gjøre det på en sikker måte. Det er knyttet til de problemstillingene som Psykologtidsskriftet har avdekket i artikkelen om testfeltet. Det var utvilsomt bruk av tester innenfor på nettet, men brukte felles, og man brukte overretter som ikke var godkjent av rettighetsgjæverne.

CheckWare var ifølge Aabel nødt til å ha dette i orden når de skulle starte en virksomhet rundt det.

VOKSER

CheckWare fikk nytt avtaler med både Helse Sør-Øst, Helse Nord og Helse Midt-Norge. De har hatt samtale med Helse Vest siden 2014. Inntrykket CheckWare har, ifølge administrerende direktør Aabel og kundedirektør Frode Næss, er at de regionale helseforbrukerne har inn- gitt disse avtalene med et sterkt ønske om å rydde opp i bruk av test- og kartleggingsverktøy.

- De ønsker å bruke testene på en lovlig måte, de vil ikke datastrømmen, altså lagring og tilgang på dataene, og redusere tidsforbruket på skanning og rapporteringen. I tillegg vil de samle og systematisere data om behandlingstilgang slik at de kan forbedre og effektivisere pasient- behandlingen. Vi er en støttespiller som gir dem muligheten til å rydde opp, sier Aabel.

PROBLEME

CheckWare oppgir at testene de har digitalisert, vil nå er brukt 4,6 millioner ganger av pasienter.

- Etter de ferske avtalene med de tre helseforbrukerne eller testbruket vil øke, og jeg er helt overbevist om at årsaken er at man ønsker å rydde opp i bruk av, sier Aabel.

- Hva er ditt største problem på testfeltet, mener dere?

- Det er utfordringer knyttet til utstrakt bruk av kopiering av tester på kopimaskin, og samordnede overrettigheter av Internettbaserte verktøy. Kunnskap om opplavering og sikkerhetsoppsett er nok også et stort problem, mener Aabel.

Direktør for kundeservice og kundedirektør Frode Næss mener den største utfordringen er tilgangen av informasjon på nettet som ikke har noe kilde.

- Lokalt kan jeg si at det er. Uten skranke om at du har tenkt deg om før du bruker noe av det. Vi er jo kommet alle sammen i dag, vi diagnostiserer oss selv, sier Næss.

Den samme sammenheng tror han gjelder for mange på testfeltet. Man bruker noe som ser bra ut, uten å sjekke så mye rundt det.

- Svært mange av dem som ønsker å bruke tester, har funnet en veien på nettet, sier Næss.

Kaotisk testfelt

- Kanskje på testfeltet ble avdekket i Psykologtidsskriftets januarutgave, på bakgrunn av en fersk undersøkelse av psykologspesialist Tanya Ryder.
- Fagfolk er bekymret over manglende kvalitetssikring av tester og uklare ansvarforhold.
- Hvorfor er det tilgjengelig et så stort antall psykologiske tester, spørre- skjemaer, spørreliste, spørre og kartleggingsverktøy som brukes i utredninger innenfor helse, utdanning og velferd, ifølge den nye rapporten.

CheckWare

- 45 ansatte i Norge, England og Polen.
- 40 millioner kroner i omsetning.
- Helseteknologiselskapet ble etablert i 2007 av helseforbrukere og helseforbrukere.
- Selger programvare og brukersett til tester.
- Har selv digitale distribusjonsrettigheter til rundt 1200 tester.
- 500 000 pasienter har hittil brukt CheckWare.
- Selskapet vokser og søker nå i England og Sverige.

Faksimile fra marsutgaven

Norges største distributør av kliniske og pedagogiske testverktøy, CheckWare, later til å tro at testkvalitet er en subjektiv størrelse, og skyver ansvaret for kvalitet over på sine kunder og sluttbrukere.

TEKST

Rudi Myrvang

Mikael Julius Sømhovd

PUBLISERT 6. april 2021

EMNER

Test- og kartleggingsverktøy

Tester

Tanya Ryders artikler i januar- og februarutgaven av Psykologtidsskriftet rettet søkelyset mot utfordringer i testfeltet og psykologers bevissthet rundt testkvalitet og rettighetsproblematikk. Noe som åpnet opp for en nødvendig diskusjon om dagens uholdbare situasjon: at ingen vil ta ansvaret for testkvalitet innenfor det kliniske og pedagogiske feltet – områder der uheldig testbruk kan ha særlig store konsekvenser for testtager.

I marsutgaven utfordres helseteknologiselskapet *CheckWare* ved administrerende direktør Heidi Blengslis Aabel og kundedirektør Frode Næss til å ta mer ansvar for kvaliteten på de drøyt 1200 testverktøyene de har distribusjonsrett på i sin digitale plattform. Bakgrunnen for spørsmålet er blant annet Mikael Julius Sømhovds uttalelse i et tidligere nummer: «Fellen er at slike elektroniske systemer ikke garanterer kvalitet

PSYKOLOGI

og validitet på noen som helst måte.» Det underliggende premisset for uttalelsen er at mange uansett vil oppfatte CheckWare som en garantist for kvalitet, i mangel på noe annet.

LES OGSÅ

Rydder på testfeltet

Helseteknologiselskapet CheckWare har rettigheter til 1200 tester, men vil ikke ha ansvar for faglig kvalitetssikring av dem. Lovisenberg sykehus har tatt jobben selv.

Manglende kunnskap

Responser fra selskapet er urovekkende. De to direktørene uttaler at det aldri har vært noe problem at selskapet distribuerer testverktøy som ikke holder faglig mål. Dette sørger kundene selv for å holde orden på. Næss presiserer til og med at «Kundene er veldig opplyst om feltet, det er jo de som er i fagmiljøene. De velger selv. Hvis det sitter 40 personer i et rom, så er det 60 ulike meninger om den faglige testkvaliteten, og vi går naturlig nok ikke inn i den dialogen.»

Uttalelsen er forstemmende. Ikke bare avdekker den en holdning om at kunden selv må ta ansvaret for kvaliteten på produktet (tenk om en apotekkjede hadde flagget samme standpunkt!). Intervjuet med ledelsen i CheckWare tydeliggjør også deres manglende forståelse for fagfeltet selskapet opererer i. Testkvalitet *er* et objektivt fenomen, og baserer seg prinsipielt på nøkkelparametre som *reliabilitet* og *validitet*, om man legger klassisk psykometri til grunn.

«De kan ikke skyve hele ansvaret over på kundene»

Ironien er derfor at direktørenes oppfatning av kundenes ulike oppfatninger av testkvalitet understreker behovet for kvalitetssikring. Det er rett og slett ikke sånn at det finnes 40 eller 60 ulike riktige meninger om hva en god test er. Innenfor det aktuelle statistiske paradigmet finnes det definerte kvalitetskriterier. Samtidig kan det være en krevende øvelse å evaluere kvaliteten til et testverktøy, noe som ikke minst skyldes uoversiktlig, ufullstendig eller til og med manglende dokumentasjon. Da er det uheldig at CheckWare skyver ansvaret for kompliserte vurderinger over på kundene sine. Dette er kunder som kanskje har preferanser, men som ikke nødvendigvis er veldig opplyste i testfaget, eller oppdaterte på status for enkeltverktøy.

LES OGSÅ

Testfelt uten styring

Testfeltet har i årevis hatt utfordringer. En fersk undersøkelse og sentrale psykologer beskriver et uoversiktlig felt med uklare ansvarsforhold.

Hvem bør ha ansvaret?

I et intervju i samme utgave av Psykologtidsskriftet etterspør også psykologpresident Håkon Skard og testekspert, forfatter og psykolog Dag Øyvind Engen-Nilsen mer krav, regulering og involvering fra helsemyndighetenes side. Vi støtter dette synspunktet, da vi mener at myndighetene må på banen for å bidra til oppryddingen i de kaotiske tilstandene som preger testfeltet. Det bør etableres en sertifiseringsordning for testkvalitet også for det kliniske og pedagogiske området, forskningsmidler for formålet må tilgjengeliggjøres, og testkvalitet må kobles tydeligere opp mot juridiske krav. I tillegg må testleverandører som CheckWare være seg sitt ansvar bevisst, og erkjenne at det er et komplekst og ytterst sensitivt fagfelt de opererer innenfor. De kan ikke skyve hele ansvaret over på kundene.

LES OGSÅ

Vi tilpasser oss kundenes behov

Det er ikke vår rolle å velge hvilke tester som skal benyttes. Det er svært viktig for oss at kundene selv kan sette rammene for dette.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 58, nummer 4, 2021, side 314

TEKST

Rudi Myrvang, Psykolog, spesialist i arbeids- og organisasjonspsykologi, leder for Psykologforeningens spesialistutvalg i organisasjonspsykologi

Mikael Julius Sømhovd, ph.d., spesialrådgiver, sekretær i Testpolitisk utvalg og Forskningspolitisk utvalg i Norsk psykologforening